

Редни број: 1. и 2.	Наставна јединица: Колаж, фротаж, деколаж и асамблаж; колаж <i>Из птичје перспективе</i> (илустровање песме <i>Супер роде</i>)	
Ликовни медијум: сликање	Техника: колаж	
Циљеви и задаци часа: СТИЦАЊЕ функционалних знања о колажу са акцентом на рекомпозицији. РАЗВИЈАЊЕ способности за успостављање стратегија за решавање ликовног проблема. Увођење ученика у нова искуства. Уочавање и истраживање ритма облика. РАЗВИЈАЊЕ смисла за дивергентно мишљење. Осамостаљивање, тј. сигурност у процени ликовних остварења.		
Ликовни проблем: колаж, ритам облика, рекомпозиција, илустрација		
Стандарди постигнућа:		
Наставне методе: ЛС, ДМ, АП, РТ	Облици рада: ФР, ИН	Тип часа: О
Наставна средства: исечци из новина, лепак, маказе		
Избор уметничких дела: колажи Ж. Брака и П. Пикаса		
ТОК ЧАСА		
Уводни разговор о размештају клупа, столица и осталог намешаја у учионици са закључком да одређени распоред елемената има одређени смисао, функцију. Смислени распоред, узајамни однос елемената, назива се композицијом. Рекомпозиција значи поновно компоновање, давање новог значења. Од растављених елемената неке композиције слажу се елементи по новом редоследу и поретку. Код рекомпозиције се стара композиција руши, користе се различити методи: кидање, цепање, постављање слике наопачке и сл. Да би ученици схватили карактеристике рекомпозиције, у фази игре треба да промене размештај клупа, столица (нпр. да их поставе у круг и сл.). Анализа колажа Ж. Брака и П. Пикаса. Мотивациони садржај је песма „Супер роде” из уџбеника. Задатак ученика је да из перспективе роде (птичја перспектива) прикажу како изгледа свет из ваздуха. За рад користе фотографије из новина које ће сећи, кидати и стварати своју „нову”, рекомпоновану идеју неочекиваним распоредом ликовних елемената.		Уводни
Ученици самостално реализују тему према свом доживљају, машти и ликовним способностима. Активности учитеља се огледају у праћењу и саветовању, у исправљању грешака и у подстицању ученичке креативности (варирање и комбинаторика). Приликом обиласка, учитељ врши диференцијацију: 1. ученици који брзо и лако долазе до решења; 2. ученици који имају идеју али им је потребна техничка помоћ у решавању проблема; 3. ученици који се лако поводе за туђим решењима (пружа им се помоћ у идејном решењу); 4. ученици који заостају у ликовном развоју (подстиче их на стрпљивост да решавају ликовни проблем део по део).		Главни
Бирају се најуспешнији радови који се каче на таблу. Анализају се радови према оригиналности и проналажењу инвентивних стваралачких метода. Да ли су изложени радови одговорили на постављене задатке? Да ли је приказ из птичје перспективе? Да ли су решења креативна? Који је рад најуспешнији? Шта је пропуштено приликом рада? Шта би ти додао/одузео? Шта смо данас научили? Шта је композиција? Шта значи рекомпозиција?		Завршни
Корелација: српски језик, природа и друштво		
Литература: Уџбеник		

У одговарајућу колону уцртајте знак \surd процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:

Редни број: 3. и 4. Наставна јединица: Колаж, фротаж, деколаж и асамблаж; деколаж *То сам ја на други начин*

Ликовни медијум: сликање

Техника: деколаж

Циљеви и задаци часа:

Разумевање и усвајање појмова: рекомпозиција, редефиниција, деколаж.

Развијање креативности и дивергентног мишљења кроз увођење ученика у нова искуства.

Развијање визуелне перцепције и аперцепције, маште и комбинаторике.

Неговање истрајности и упорности у раду.

Ликовни проблем: ритам, фото-монтажа, деколаж

Стандарди постигнућа:

Наставне методе: УИ, ДМ, АП, РП, ИС

Облици рада: ФР, ИН

Тип часа: О

Наставна средства: исечци из новина, фото-копије портрета сваког ученика, лепак, маказе, репродукције

Избор уметничких дела: Е. Ворхол, Р. Раушенберг, Ђ. Архимболдо

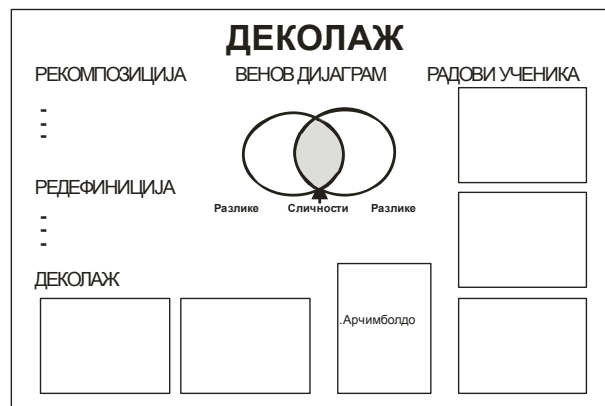
ТОК ЧАСА

Час почиње игром асоцијација. Надовезујући се на претходни час, понављају се и утврђују појмови *рекомпозиција* и *редефиниција*. Рекомпозиција значи рушење постојеће композиције и давање потпуно новог значења. Код редефиниције се битно не мења постојећа стварност. Редефинисање је сваки ликовни рад по природи – перцепирана стварност је препознатљива кроз ликовно уобличавање. Помоћу Веновог дијаграма, ученици бележе разлике и сличности између рекомпозиција и редефиниција.

На примерима уметничких репродукција објашњава се карактеристика деколажа.

Приликом истицања циља часа, ученицима се објасни поступак деколажа. Ученици ће свој фото-копирани портрет сећи, цепати, уситнити и поређати по једном одабраном смеру. У даљој интервенцији, додају детаље исечака из новина или доцртавају, односно досликавају и обогаћују свој рад.

План табле:

Ученици индивидуално, кроз креативну игру, решавају постављени ликовни проблем.

Учитель кроз корекцију настоји да омогући ученицима да на што различитији и необичнији начин остваре своје замисли.

У завршној анализи се анализира портрет Ђ. Архимболда. Који је мотив слике? Које облике користи уметник? Да ли је слика уметничка рекомпозиција или редефиниција? Анализа неколико дечјих радова. Да ли су испуњени задаци? У ком раду је испољена оригиналност? Шта су ученици пропустили? Који су њихови предлози?

Корелација:

Литература: Уџбеник

Уводни

Главни

Завршни

У одговарајућу колону уцртајте знак \surd процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:

Редни број: 5. и 6.	Наставна јединица: Колаж, фротаж, деколаж и асамблаж; фротаж по слободном избору	
Ликовни медијум: сликање	Техника: фротаж	
Циљеви и задаци часа: Упознавање са појмом <i>проширени медији</i> . Развој маште у случајно насталим ликовним вредностима. Схватање пута од рађања до реализације идеје случајно насталих ликовних вредности. Омогућити ученицима да осете радост при елементарном стваралачком раду.		
Ликовни проблем: линија, површина, текстура		
Стандарди постигнућа:		
Наставне методе: УИ, ДМ, АП, РП, ИС	Облици рада: ФР, ГР, ИН	Тип часа: О
Наставна средства: меке графитне оловке, воштане боје, предмети са храпавом текстуром (природни и вештачки материјали), фотографије различитих текстура, репродукције, радови ученика		
Избор уметничких дела: фротаж Макса Ернста; Иван Олбриц, <i>Аутопортрет</i>		
ТОК ЧАСА		
– Уводни разговор о површинама, текстурама у природи и њиховим особинама. – Препознавање и уочавање различитих храпавих површина у нашем окружењу (природних и вештачких). – Вежбање технике фротаж путем мотивационе игре у којој ученици имају задатак да направе по један отисак листа (са дрвета), различитим воштаним бојама, и потом добијене мини-фротаже заједно лепе на гране дрвета нацртаног на табли. Извођење дефиниције: Реч <i>фротаж</i> значи трљати. Фротаж је поступак добијања отисака са различитих предмета који имају опипљива испупчења. – Уочавање различитих текстура на уметничким делима. – Истицање циља часа.		Уводни
Ученици самостално реализују ликовни проблем. Лист хартије стављају преко храпаве површине и трљају оловком или воштаном бојом. Добијени отисак храпаве површине резултираће неочекиваним бројем асоцијација и текстура. Учитељ кроз индивидуални разговор са ученицима настоји да им помогне да дођу до решења, да им тему учини блиском, занимљивом и да подстакне њихову машту и креативност. Учитељ подстиче ученичку креативност кроз варирање и комбинације различитих текстура организованих у складну целину.		Главни
Избор по два најуспешнија, средња и слабија рада, који се каче на таблу. Анализа радова према остварености ликовног проблема и инвентивности: – Да ли су коришћене површине употребљене на прави начин? Да ли су текстуре усклађене? – Да ли радови садрже оригиналност израза? – Да ли су радови маштовити? – Да ли је постигнут склад у композицији? – Шта би требало мењати, додати, дорадити? Учитељ подстиче ученике да критички и аргументовано образлажу свој суд.		Завршни
Корелација:		
Литература: Уџбеник, http://www.youtube.com/watch?v=8tm9yks9kGg , http://www.moma.org/collection/theme.php?theme_id=10084		

У одговарајућу колону уцртајте знак \surd процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

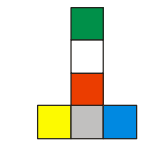

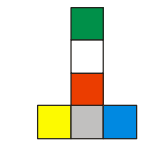

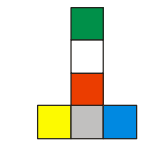

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:

У одговарајућу колону уцртајте знак \surd процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:

Редни број: 9. и 10.	Наставна јединица: Колаж, фротаж, деколаж и асамблаж; вежбе; паковање				
Ликовни медијум: вајање	Техника: комбинована (разнобојни папири, кутијице)				
Циљеви и задаци часа: Усмеравање пажње и схватање односа облика и функције, као и везе између садржаја и изражајних могућности одређеног медија. Упознавање са изражајним тенденцијама проширених медија. Неговање слободног израза кроз индивидуално коришћење различитих дидактички необликованих материјала. Промена конвенције о предметима. Развијање индивидуалног ликовно-естетског сензибилитета. Вежбање способности дивергентног мишљења.					
Ликовни проблем: однос облика и функције; маса, волумен					
Стандарди постигнућа:					
Наставне методе: ЛС, ДМ, АП, РП	Облици рада: ФР, ИН	Тип часа: В			
Наставна средства: флаше, лименке, кутијице, разнобојни папири, канап					
Избор уметничких дела: Кристо					
ТОК ЧАСА					
Уводни разговор о поклонима, паковању, о томе зашто се предмети пакују. Који се све материјали могу користити за паковање? Анализа облика кутијица, флаша, односно рогљастих и облих тела; на табли записују примере. Визуелна игра у откривању која је коцка састављена од понуђене мреже (решење „ц”). Рад са уџбеником – анализа дела Криста и елементарно тумачење његове поруке (уметник својим акцијама није хтео саопштити никакву другу поруку сем да је сврха уметности стварање лепоте и осетити радост стварања кроз ново посматрање познатих предела). Усмеравање пажње на везу између садржаја и изражајних могућности одређеног медија. Показивање примера дечјих радова. Истицање циља часа.					
План табле: ПАКОВАЊЕ <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: center; width: 33%;"> ОБЛИК АМБАЛАЖЕ рогљаста обла тела : : : : : : </td> <td style="text-align: center; width: 33%;"> ВИЗУЕЛНА ИГРА </td> <td style="text-align: center; width: 33%;"> РЕПРОДУКЦИЈЕ </td> </tr> </table>			ОБЛИК АМБАЛАЖЕ рогљаста обла тела : : : : : :	ВИЗУЕЛНА ИГРА	РЕПРОДУКЦИЈЕ
ОБЛИК АМБАЛАЖЕ рогљаста обла тела : : : : : :	ВИЗУЕЛНА ИГРА	РЕПРОДУКЦИЈЕ			
Ученици израђују своје радове, а учитељ их обилази и проверава да ли су довољно креативни. Подстиче их да израде што необичније радове, тј. да на маштовит начин упакују свој рад. Исто тако их саветује да при раду пазе на уредност.					
Сви радови се постављају на један сто и ученици их анализирају према остварености ликовног проблема и инвентивности. Да ли су остварени постављени задаци? Опиши без показивања и образлажи најмаштовитији рад.					
Корелација: математика (геометријски облици), природа и друштво (особине материјала)					
Литература: Уџбеник, http://uncyclopedia.wikia.com/wiki/Christo					

Уводни

Главни

Завршни

У одговарајућу колону уцртајте знак \surd процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:

Редни број: 11. и 12.	Наставна јединица: Везивање облика у тродимензионалном простору и у равни; организовање тродим. облика у простору и у равни; <i>Површинско – просторно</i>	
Ликовни медијум: вајање	Техника: глина или пластелин	
Циљеви и задаци часа: Стицање знања из области вајања (врсте, изражајна средства). Истраживање, уочавање и доживљавање односа између масе и простора. Стицање трајних и функционалних знања у препознавању и примени вајарских изражајних елемената.		
Ликовни проблем: испупчена/удубљена маса, вајар, рељеф, пуна пластика		
Стандарди постигнућа:		
Наставне методе: ДМ, АП, РЗ, УИ, ИС	Облици рада: ФР, ИН, КМ	Тип часа: О
Наставна средства: лопта, репродукције, уџбеник		
Избор уметничких дела: портрети Микеланђела и Дарија		
ТОК ЧАСА Утврђивање знања из математике: геометријски облици и тела. Учитељ на примеру круга и лопте објашњава разлику између дводимензионалних и тродимензионалних облика. Рад са уџбеником, разговор о вајању, о подели вајарства на рељеф и на пуну пластику. Ученици анализирају репродукције из уџбеника. На таблу се лепе репродукције портрета. Објасни се ученицима да се портрет у вајарству назива биста. Ученици уочавају разлике у сликарском и вајарском представљању портрета. Затим учитељ усмерава пажњу на испупчену/удубљену масу. Ученици на апликацији показују (могу и написати на табли) уочена испупчења и удубљења. Мотивациони разговор о свом лику (или лику друга). Које карактеристике црта лица препознају (да ли је дугуљасто, округло и сл.; какве су величине очи, уста, нос у односу на величину главе и сл.)? Учитељ даје техничка упутства у вези са обликовањем, тј. са моделовањем меканог материјала (прво се направи облик главе, затим се додају мањи делови, као што су нос, уши и сл.). Истицање циља часа.		
План табле:		
Самосталан рад ученика на реализацији теме. Учитељ прати рад сваког ученика посебно. Саветује и наглашава да додаване делове добро споје са основном формом да представљају компактну целину, јер ће се у супротном приликом сушења додавани делови одлепити.		
Приликом естетске анализе радова, процењујемо у којој мери су ученици успели да обликују свој тродимензионални аутопортрет. На крају часа, ученици играју игру <i>Иде маца око тебе</i> . Играјући је, они једни другима заузимају место и на тај начин се подсећају на знања стечена на овом часу у вези са појмовима волумен и простор. Похваљујем све ученике који су се трудили и успели да успешно реализују свој рад, а оне мање успешне охрабрујем да, ако се потруде, могу бити бољи на следећим часовима.		
Корелација: математика		
Литература: Уџбеник, http://www.youtube.com/watch?v=t9mUJnqfojY&feature=related		

Уводни

Главни

Завршни

У одговарајућу колону уцртајте знак \surd процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:

Редни број: 13. и 14.	Наставна јединица: Везивање облика у тродимензионалном простору и у равни; организовање бојених облика у односу на раван у простору; површински облици			
Ликовни медијум: сликање	Техника: колаж			
Циљеви и задаци часа: Оспособљавање ученика за уочавање ликовног проблема и његово транспоновање на основу датог материјала. Усвајање карактеристика технике колаж. Ликовно изражавање ученика у функцији развијања маште и визуелног ликовног естетског сензибилитета.				
Ликовни проблем: облик, боја, елементарни композициони принципи				
Стандарди постигнућа:				
Наставне методе: ДМ, АП, РЗ, УИ, ИС	Облици рада: ФР, ИН	Тип часа: О		
Наставна средства: презентација, видео-бим, разнобојни папири, крпице, маказе, лепак				
Избор уметничких дела: Вазарели, П. Кле, П. Мондријан				
ТОК ЧАСА				
Кроз разговор се идентификује ликовни проблем – облик и врсте (геометријски и слободни облици). Учитељ даје основне информације о елементарним односима у композицији (додиривање, преклапање и прожимање). Помоћу видео-бима се показују репродукције уметничких дела и анализирају се из тих аспеката компоновања. Указује се на ритам, односно репетицију. Фаза тражења обухвата креативну игру, импровизацију и тражење креативне идеје. Ученици су подељени у три групе. Њихови представници ће на табли испробавати компоновање по описаним принципима. Игра је такмичарског карактера. Циљ је да од понуђених геометријских облика саставе што маштовитију композицију. Анализа групног рада и одабир најмаштовитијег рада. Када ученици постају усмерени у правцу креативног решавања ликовног проблема, наставник истиче циљ часа: Насликајте композицију геометријских облика. За сликање користите разнобојне папире, крпице или колаж-папир. При раду представите наведене односе облика и посебну пажњу посветите избору боја.			Уводни	
Ученици самостално решавају ликовни проблем. Учитељ прати, саветује и подстиче дечју креативност. У току корекције даје, по потреби, додатна објашњења, указује на евентуалне пропусте (нпр. боје нису усклађене, облици нису складно повезани или је ученик у свом раду занемарио принцип компоновања, и сл.).				Главни
У завршној анализи, ученици самостално анализирају радове и бирају најуспешније. Учитељ их подстиче на то да вреднују свој рад и радове других по богатству изражајних елемената и по принципима компоновања. Завршни део ће се искористити да се утврђује знање о композицији.				Завршни
Корелација: математика (геометријски облици)				
Литература: Уџбеник				

У одговарајућу колону уцртајте знак \surd процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:

Редни број: 15. и 16.	Наставна јединица: Везивање облика у тродимензионалном простору и у равни; компоновање облика према положеној, косој или усправној линији; <i>Композиција геометријских облика</i>		
Ликовни медијум: сликање	Техника: темпера или гваш		
Циљеви и задаци часа: Стицање знања о односима облика, боја и о ритму. Упућивање на различите могућности трансформације приликом компоновања промене облика, величине, положаја, као и међусобних односа. Развијање ликовне перцепције и аперцепције. Развијање маште и комбинаторике. Навикавање на истрајност и упорност у раду.			
Ликовни проблем: смер, облик, ритам, сликарска композиција			
Стандарди постигнућа:			
Наставне методе: ДМ, АП, ИС, РП	Облици рада: ФР, ИН	Тип часа: В	
Наставна средства: игра у пауер поинт презентацији, репродукције			
Избор уметничких дела: В. Вазарели, П. Кле, В. Кандински			
ТОК ЧАСА			
Разговор о простору и уочавање облика у њему. Игра <i>микадо</i> – састоји се у појединачном отклањању штапића који су постављени један преко другог у различитим смеровима. Увек се узима штапић са врха. Разговор о начину распоређивања предмета и облика у простору и о начину повезивања у целину. Уочавање облика, односа боја и геометријских облика на примерима уметничких репродукција. Мотивација: слободно комбиновање правилних геометријских облика (крugови, правоугаоници, квадрати, троуглови) у одређеном простору. Импровизација у тражењу креативне идеје. На таблу лепимо одабране облике (уједно проверавамо у којој мери ученици распознају облике). Трудимо се да заједно створимо једну занимљиву композицију. Комбинујући их на различите начине, ученици ће путем игре и слободе у повезивању облика унети свој темперамент и добити маштовите комбинације. Истицање циља часа. Задаци часа: • Избор облика; избор боја; организовање облика и боја у маштовиту композицију (група ученика са сметњама у развоју – правоугаоници; компоновање апстрактних облика у простору према положеној линији).			Уводни
Самосталан рад ученика на реализацији теме. Праћење, подстицање, саветовање и мотивисање ученика кроз индивидуалне разговоре. Три корективна приступа. У току приласка ученицима, учитељ даје додатна објашњења и савете (указује на елементарне пропусте и подстиче на самостално исправљање грешака), додатно их мотивише. Помаже ученицима који имају идеју али не успевају да је реализују, који заостају у раду или имају мало оригиналности и самопоуздања. Одабир дечјих ликовних остварења за естетку анализу.			Главни
Колективна анализа и естетско процењивање резултата према степену оствареног ликовног проблема, богатства елемената на мотиву, оригиналности, техничке умешности и естетског квалитета. Процењивање успешности радова протиче у толерантном разговору и доприноси изграђивању естетских критеријума и мотивације за даљи стваралачки рад. Сугестије учитеља за превазилажење евентуалних грешака и инструкције за даљи рад.			Завршни
Корелација: математика (геометријски облици)			
Литература: Уџбеник			

У одговарајућу колону уцртајте знак \surd процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:

Редни број: 17. и 18	Наставна јединица: Везивање облика у тродимензионалном простору и у равни; вежбе: обло – рогљасто		
Ликовни медијум: вајање	Техника: глина, пластелин или папир		
Циљеви и задаци часа: Опажање, упознавање различитих вајарских техника. Елементарно истраживање вајарских изражајних елемената. Схватање и изражавање облик и рогљастих облика у простору. Развијање ликовне писмености. Стимулисање развоја естетског и ликовног искуства. Изградња позитивног односа према естетским вредностима.			
Ликовни проблем: композиција, маса, простор, архитектура, вајарство			
Стандарди постигнућа:			
Наставне методе: ДМ, АП, РЗ, ИС, РП	Облици рада: ФР, ИН	Тип часа: В	
Наставна средства: папирнате траке, репродукције			
Избор уметничких дела: Р. Стијовић, Д. Цамоња, египатске скулптуре			
ТОК ЧАСА			
Подсећање на знања из математике. Ученици препознају на таблу залепљену апликацију геометријских тела. Исто тако треба да открију о ком геометријском телу је реч на основу плашта. Рад са уџбеником: разговор о тродимензионалним облицима, објашњење појмова <i>обло</i> и <i>рогљасто</i>. Идентификовање облик тела на апликацији. Кроз разговор, ученици наводе примере за обла и рогљаста тела из свог окружења. Затим у уџбенику повезују одговарајуће парове фотографија по форми (обле и рогљасте облике). У фази игре, од траке папира савијају изломљене (рогљасте) облике и праве лучне односно обле облике. Истицање циља часа: Од пластелина или глине направи неколико облик и рогљастих облика. Као тема могу да ти послуже облици у природи или предмети из твоје околине. Учитељ указује на задатке које ученици треба да реше.			
План табле:			
The image shows a board plan titled 'ОБЛО – РОГЉАСТО'. It is divided into two main sections: 'РЕПРОДУКЦИЈЕ' (Reproductions) and 'РАДОВИ УЧЕНИКА' (Students' Works). Under 'РЕПРОДУКЦИЈЕ', there are several geometric shapes: a cube, a cylinder, a cone, a sphere, and a rectangular prism. Under 'РАДОВИ УЧЕНИКА', there are two photographs: one of a dark, textured bust of a person's head and shoulders, and another of a dark, textured seated figure, possibly a sphinx or a similar mythical creature.			
Док ученици решавају ликовни проблем који се састоји у приказивању облик и рогљастих тела, учитељ прати, саветује и подстиче дечју креативност. Указује на недостатке у раду и подстиче ученике да сами уоче грешке и да их исправе. Предлаже се да ученици експериментишу са различитим материјалима како би сами проналазили начине обликовања глине (односно пластелина) и папира.			
Сви радови се постављају у једну заједничку композицију и свако износи своја искуства. Да ли сте задовољни постигнутим резултатима? Шта смо данас научили? Како би формулисао која су рогљаста тела? А која обла?			
Корелација: математика (геометријски облици)			
Литература: Уџбеник			

Уводни

Главни

Завршни

У одговарајућу колону уцртајте знак \surd процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:

Редни број: 19. и 20.	Наставна јединица: Везивање облика у тродимензионалном простору и у равни; организовање тродимен. облика у простору и у равни; <i>Град кнеза Лазара</i>			
Ликовни медијум: вајање		Техника: папир, пластика		
Циљеви и задаци часа: Усвајање знања о простору, маси и волумену. Упознавање са појмом архитектуре. Развијање логичког мишљења и закључивања. Развијање кооперативне спремности у тимском раду – поштује свој рад и рад друге деце. Развијање спретности у раду са дидактички необликованим материјалом. Упознавање са делима из наше културне баштине.				
Ликовни проблем: облик (форма) и намена, волумен, простор, контраст, величина, маса				
Стандарди постигнућа:				
Наставне методе: УИ, ДМ, АП, ИС, РП, КО		Облици рада: ФР, ГР, КМ	Тип часа: В	
Наставна средства: дидактички необликовани материјали (грађење од папирнатих кутија)				
Избор уметничких дела: фотографије тврђава из Србије (Калемегдан, Смедеревска тврђава, тврђава у Нишу, Петроварадинска тврђава, остаци Лазаревог града у Крушевцу).				
ТОК ЧАСА				
Ученици на столове стављају кутијице које су донели. Разговарамо о њима (колико страница имају, да кутијица заузима одређени простор). Упоредићемо масу две коцке исте величине (од стиropора и дрвета). У кутију сипамо нпр. пиринач да бисмо демонстрирали њену запремину, односно волумен. Мотивација кроз посматрање и анализу фотографија тврђава из Србије. Разговор о томе како су живели, радили и градили у то време, како су оградивали своје поседе. Ученици посматрају и проучавају зидове и отворе на тврђавама. Разговарамо о томе шта је остало од Лазаревог града и проучавамо мапу како је некад изгледао град кнеза Лазара.				Уводни
Ученици групно реализују своје замисли. Учитељ указује на недостатке у раду и подстиче групе да саме проналазе решење. Стимулисање ученика кроз разговор, праћење, подстицање. Ликовни проблем продубљујемо према способностима појединих ученика. Учитељ проверава колико су појединци у групи активни, диференцира задатке и подстиче да свако реализује свој задатак према сопственим могућностима. Разговара о начинима постављања зидова, о постављању кровова. Мотивише их уз напомену да се упоран рад и стрпљење увек исплате и да су од великог значаја за уметност.				Главни
Сви радови се постављају на један сто, ученици их окружују и износе своје утиске о изради, о доприносу појединаца у групи и заједнички врше естетску анализу постигнућа. Да ли су испуњени сви задаци? Који рад је по вашем мишљењу најбоље одговорио на данашњи задатак? Бирамо најмаштовитије тврђаве. Шта бисте променили у радовима? Сумирамо научено: Шта је маса? Шта сада знате о архитектури?				Завршни
Корелација: природа и друштво, математика				
Литература: Уџбеник				

У одговарајућу колону уцртајте знак \surd процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:

Редни број: 21. и 22.	Наставна јединица: Сликарски материјали и технике; пастел техника; <i>Мртва природа са воћем</i>	
Ликовни медијум: сликање	Техника: пастел – суви (или креде у боји) и воштани	
Циљеви и задаци часа: Упознавање ученика са различитим својствима пастел боја и креда у боји и подлога. Омогућити стваралачко понашање и изражавање ученика. Развијање тачног запажања и визуелне перцепције. Развијање смисла за индивидуални ликовни израз.		
Ликовни проблем: колорит, хармонија боја, пасажи (прелази), пропорције		
Стандарди постигнућа:		
Наставне методе: УИ, ДМ, РЗ, ИС	Облици рада: ФР, ИН	Тип часа: О
Наставна средства: пастел – суви (или креде у боји) и воштани, репродукције		
Избор уметничких дела: Е. Дега, П. О. Реноар		
ТОК ЧАСА		
Разговор о томе да сликарске технике називамо према средству, материјалу којим се слика. За одређене сликарске технике својствено је да се могу користити у сувом или течном стању, применом различитих материјала, прибора, подлога и метода рада. Према употребљивим средствима, материјалима и начину рада, у сликарству разликујемо више техника, неке од њих су... (ученици набрајају које технике су упознали). Рад са уџбеником – упознавање са техником, разликама између сувог и воштаног пастела, начином рада. Ученици у својим радним свескама (скиценблоку) испробавају држање пастел креде. Анализа примера уметничких репродукција. Јасном дефиницијом задатака навести ученике да сами створе композиционо решење одабирајући различите предмете, а потом постављену (створену) композицију представе у пастел техници.		Уводни
Ученици самостално постављају мртву природу од понуђених предмета (ваза, чинија, флаша, чаша, разно воће и поврће, цвеће, драперије...). Учитељ, при праћењу рада, ученике наводи да сами уоче карактеристике поставке: облике, величину, њихове пропорције, боје. Исто тако им говори да стално упоређују свој рад са поставком да би могли да исправе грешке. (Сликају користећи „меру” – визирање оловком.)		
Избор најуспешнијих радова, који се постављају на таблу. Анализа радова према остварености ликовног проблема: поштовање карактеристика пастел технике, пасажи, хармонија боја, пропорције. Ученици треба да критички и аргументовано образлажу свој естетски суд.		Завршни
Корелација: природа и друштво		
Литература: Уџбеник, http://sh.wikipedia.org/wiki/Slikarske_tehnike		

У одговарајућу колону уцртајте знак \surd процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:

Редни број: 23. и 24.	Наставна јединица: Сликарски материјали и технике; акварел техника; <i>Морско дно; Рониоци; Акваријум; Тмурно небо</i>	
Ликовни медијум: сликање	Техника: акварел	
Циљеви и задаци часа: Упознавање акварел технике и усвајање знања о њеним карактеристикама. Развијање тачног запажања и визуелне перцепције. Уочавање, препознавање и примењивање транспарентности боја. Уочавање, разликовање и изражавање помоћу нијанси боја. Омогућити ученицима да осете радост при експериментисању са материјалима и у елементарном стваралачком раду.		
Ликовни проблем: транспарентност, нијансе боја		
Стандарди постигнућа:		
Наставне методе: УИ, ДМ, РЗ, ИС	Облици рада: ФР, ИН	Тип часа: О
Наставна средства: репродукције из уџбеника		
Избор уметничких дела: А. Дирер, В. Тарнер, Џ. Констабл		
ТОК ЧАСА		
Рад са уџбеником – упознавање са техником акварела. На примерима уметничких репродукција уочавање богатства нијанси боја. Након кратког објашњења технике (да се не користи бела боја, слика се разређеним бојама, које су прозачне, тј. лазурне), приступа се креативној игри експериментисања са акварел бојама (опис вежби у уџбенику). Верификовање, тј. разговор и извлачење поука из урађених вежби. Указивање на транспарентност (прозирност) слојева боја. Да би ученици схватили поступност грађења слике бојама од најсветлијих до тамнијих, добијају задатак да означе редослед светлина боја (вежба у уџбенику). Мотивациони садржај ће зависити од избора предложених тема. Ако се ради нпр. морско дно, може се показати ученицима кратки анимирани филм <i>Сунђер Боб</i> или фотографије морске флоре и фауне, уз анализу и активно учешће свих ученика у разговору. Истицање циља часа: Учитељ истиче тему кроз објашњавање избора облика и њиховог распоређивања у сликарском простору; код избора боја наглашава да се слика гради бојама од најсветлијих до тамнијих и саветује о организовању композиције.		
Док ученици самостално стварају, учитељ их обилази, даје додатна објашњења, савете, указује на евентуалне грешке и начине да се оне исправе. У додатној мотивацији, подстиче ученике да експериментишу техником акварела и да коришћењем различитих нијанси обогаћују свој ликовни рад.		
Естетско процењивање ученичких радова: да ли су сви испунили постављене задатке, да ли су искористили изражајне могућности технике акварела, да ли су користили много нијанси боја, да ли су користили лазурне боје и како је усаглашена композиција. Шта је транспарентност боја?		
Корелација: природа и друштво		
Литература: Уџбеник, http://sh.wikipedia.org/wiki/Slikarske_tehnike		

Уводни

Главни

Завршни

У одговарајућу колону уцртајте знак \surd процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:

Редни број: 25. и 26.	Наставна јединица: Сликарски материјали и технике; темпера техника; илустровање музичке композиције	
Ликовни медијум: сликање		Техника: темпера
Циљеви и задаци часа: Усвајање основног знања о темпера техници: од чега се састоји темпера боја, на којим се подлогама слика темперама, основне карактеристике темпера, како се наносе. Упознавање ученика са широком применом темпера технике, са разноликим мотивима који се помоћу ње могу представити. Указати ученицима на то да се уметничка дела могу сликати и на другим подлогама (дрво, платно). Развијање осећања за уметничку лепоту стварања ликовних дела.		
Ликовни проблем: колорит, контраст, музички доживљај, илустровање		
Стандарди постигнућа:		
Наставне методе: ЛС, ДМ, АП, РП	Облици рада: ФР, ИН	Тип часа: В
Наставна средства:		
Избор уметничких дела: руске иконе, дела ренесансних сликара		
ТОК ЧАСА		
Понављање карактеристика акварел технике и упознавање са темпера техником. Уочавање разлике између акварел и темпера технике. Да ли су темпера боје лазурне? Посматрање различитих уметничких дела која су рађена темпером на различитим подлогама. Разговор о колориту и контрасту боја. Мотивациони садржај: слушање музичке композиције. Анализа радова инспирисаних истом мелодијом, а који су ипак различити. Дефинисање задатака.		Уводни
Док ученици самостално приступају реализацији ликовног проблема, учитељ прати њихов рад. Изабрана песма својим ритмом делује стимулативно на испољавање дечије креативности. Сваки ученик ће реализовати ликовни проблем према својим индивидуалним, ликовним и креативним способностима. Учитељ прилази сваком ученику и кроз индивидуални разговор настоји да га подстакне да дође до маштовитог решења не намећући неке своје идеје и виђење песме. Исправља конкретне грешке (неискоришћеност простора папира, коришћење лазурних боја, не користе контрастне боје и сл.).		
На крају часа се сви радови ученика постављају на таблу. Разговара се о томе шта је био задатак, да ли су га испунили, да ли су испоштовали карактеристике темпера технике (густина боја). Радови се анализирају и по томе како су појединци представили свој музички доживљај, који су колорит користили и сл.		Завршни
Корелација: музичка култура		
Литература: Уџбеник, http://sh.wikipedia.org/wiki/Slikarske_tehnike		

У одговарајућу колону уцртајте знак \surd процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:

Редни број: 27. и 28.	Наставна јединица: Сликарски материјали и технике; вежбе; сликамо на камену	
Ликовни медијум: естетска анализа, сликање	Техника: уметничке репродукције, темпере	
Циљеви и задаци часа: Усвајање ликовних појмова (боја, површина, мотив), вештина разликовања медија, упознавање са уметничким делима и културном баштином. Осамостаљивање, тј. сигурност у изражавању сопственог естетског става и стицање трајних и функционалних знања. Развијање креативности и дивергентног мишљења кроз игру.		
Ликовни проблем: боја, мотив, подлога слике, експериментисање са материјалима		
Стандарди постигнућа:		
Наставне методе: УИ, ДМ, АП, РП, ИС, КО	Облици рада: ФР, ГР, ИН	Тип часа: В
Наставна средства: облици, ситно камење, видео-бим, видео-запис		
Избор уметничких дела: репродукције дела праисторијског сликарства		
ТОК ЧАСА		
Ученици су обавили претходно истраживање по групама (сакупљали су информације по енциклопедијама, интернету). Прва група је имала задатак да истражи дела из Ласка; друга група из Алтамуре; трећа група праисторијске слике из Аустралије. Уводни разговор (сви учествују) о настанку пећинског сликарства. Посматрање и анализа праисторијских дела насликаних на зидовима пећина: који су најчешћи мотиви, која ликовна изражајна средства користе уметници (нпр. које боје преовлађују). Помоћу Веновог дијаграма, бележе шта је заједничко делима из Ласка и из Алтамуре, као и из Аустралије. Критеријуми за анализу и упоређивање: мотив (тема), ликовни елементи (линија, боја), сликарски рукопис, тј. начин приказивања (реалистично, мање препознатљиво).		
Истицање циља часа: Задаци: 1. избор облика – одаберите коју ћете животињу да насликате, како она изгледа и сл.; 2. избор боја – да користе боје које су уочили на пећинским сликама (црвена, смеђа, црна); 3. организовање целине – употребом различитих боја и повезивањем необичних облика и линија да створе оригиналне, маштовите и уједначене композиционе целине.		
Ученици кроз креативну игру, експериментисање са материјалима, реализују одабрану тему. Активности учитеља се огледају у пружању техничке помоћи при лепљењу, у кориговању и подстицању ученичке креативности (варирање и комбинаторика).		
Сви радови се постављају на један сто, а деца формирају круг око стола. При томе треба пазити да свако дете има могућност да види радове. Колективна анализа, дискусија и колективно процењивање радова према степену оствареног ликовног проблема, оригиналности, естетских квалитета и према техничкој спретности. Шта је био данашњи задатак? Да ли су испуњени сви задаци? Који рад је по вашем мишљењу најбоље одговорио на данашњи задатак? Чији је рад другачији од осталих? По чему се разликује? Да ли треба нешто додати и мењати на неком раду? Образложите одговор.		
Корелација: математика, природа и друштво		
Литература: Уџбеник, http://www.all-art.org/history16.html		

Уводни

Главни

Завршни

У одговарајућу колону уцртајте знак \surd процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:

Редни број: 29. и 30.	Наставна јединица: Сликарски материјали и технике; вежбе; <i>Новогодишња честитка</i>	
Ликовни медијум: сликање		Техника: гратаж
Циљеви и задаци часа: Разумевање појмова <i>дизајн, естетско и функционално обликовање</i> . Развијање маште и спремности за истраживање новог. Богаћење линеарног израза.		
Ликовни проблем: композиција линија и боја, дизајн, кич		
Стандарди постигнућа:		
Наставне методе: РЗ, ДМ, АП, РП	Облици рада: ФР, ИН	Тип часа: В
Наставна средства: примери честитки, фотографије у боји, тонер и жуманце, чачкалица, лепак		
Избор уметничких дела: Х. Миро, М. Ернст		
ТОК ЧАСА		
Обнављање наученог о врстама линија, о композицији, као и о дизајну. Мотивациони разговор о предстојећим празницима и обичајима да се шаљу честитке. Демонстрација неколико примера и анализа из аспекта естетичности. Учитељ наглашава да су многе куповне честитке примери лошег укуса (кич) са својим сладуњавим мотивима и допадљивим бојама. Објашњавање технике (види уџбеник). Требало је да ученици за домаћи задатак припреме подлогу за своје радове. Требало је да пронађу неку фотографију у боји (из календара) и да је премажу једном смесом тамније боје (тонер помешан са жуманцетом). Алтернативно, припрема се врши на претходном часу или на ЧОС. Демонстрација поступка цртања гребањем, тј. одстрањивања горњег, тамног слоја. Истицање циља часа и дефинисање задатака.		
Самосталан рад ученика. Учитељ их подстиче да користе што разноврсније линије, да проналазе складне композиције. Учитељ прати рад ученика: да ли су разумели задатак, да ли користе разноврсне линије, прати техничку спретност. Путем разговора пружа помоћ у постављеном проблему и задацима уз жељу да ученици сами стварају, да искажу слободно креативност и истраживачку способност. Ликовни проблем продубљујемо према индивидуалним могућностима ученика. Учитељ прилази ученицима који су изгубили мотивацију за рад, разговором их подстиче и мотивише за даљи рад, похваљује успешне покушаје. Талентованим ученицима који лако и брзо долазе до решења сугерише да додају детаље. Када заврше израду честитке у гратаж техници, праве завршни дизајн: ученици секу пресавијени облик основе, на који ће залепити честитку.		
Анализа радова према остварености ликовног проблема и инвентивности: маштовит избор мотива, богатство линија, усклађеност композиције.		
Корелација: природа и друштво, српски језик		
Литература: Уџбеник		

Уводни

Главни

Завршни

У одговарајућу колону уцртајте знак \surd процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:

Редни број: 31. и 32.	Наставна јединица: Основне и изведене боје; црвена + жута = наранџаста; <i>Мртва природа са поврћем</i>	
Ликовни медијум: сликање	Техника: темпера	
Циљеви и задаци часа: Усвајање основних знања из теорије боја: упознавање са карактеристикама боје (нијанса, интензитет) и примена датих својстава у решавању задатака. Упознавање ученика са начином добијања изведене боје – наранџасте. Одређивање наранџасте боје у спектру боја и на сликарском кругу боја. Развијање смисла за индивидуално решавање ликовног проблема.		
Ликовни проблем: основне и изведене боје, тон, нијанса, топле боје		
Стандарди постигнућа:		
Наставне методе: ДМ, АП, РЗ, ИС	Облици рада: ФР, ИН	Тип часа: О
Наставна средства: темпера боје, фотографије биљака, поврћа и воћа, ЦД, репродукције, радови ученика, реквизити за поставку мртве природе		
Избор уметничких дела: Марино Тартаглиа, <i>Аутопортрет</i> ; Петар Коњовић, <i>Сунцокрети</i> ; Марко Челебоновић, <i>Мртва природа</i> ; Зора Петровић, <i>Цвеће</i> ; Пол Сезан, <i>Мртва природа са воћем</i>		
ТОК ЧАСА		
Разговор о бојама у природи и о њиховим особинама. Посматрање разлика у нијансама боје на предметима у околини. Слушање тонске лествице. Уочавање нијанси наранџасте на уметничким делима и анализа међусобног утицаја боја. У фази подстицаја и игре, ученици вежбају добијање наранџасте боје мешањем. На наставном листићу мешају црвену и жуту у једнаким количинама; у различитим односима црвене и жуте с циљем да добију што више различитих нијанси наранџасте. Мотивација за остваривање ликовног проблема огледаће се у заједничкој поставци мртве природе од понуђеног воћа, поврћа (украсне тикве, клип кукуруза, шаргарепа, лук, наранџа, лимун, банана, крушка), драперија. Приликом истицања циља часа, учитељ наглашава да ученици треба да уоче односе облика, њихове боје и да уочено организују у јединствену композицију.		Уводни
Ученици прво посматрају мртву природу, уочавају простор, светлост, особине облика (величину, боју, текстуру). Скицирају окер бојом у основним контурама композицију мртве природе. Учитељ их усмерава и указује на ликовни проблем, а уколико га не схвате, поново га дефинише; напомињем да се низ наранџастих нијанси мора компоновати у виду градације. Приликом кориговања их подстиче да сами уоче своје грешке и да их исправе (треба уочити особине облика и правилно их распоредити у простору, мешањем основних боја добити различите нијансе наранџасте и компоновати их тако да једна наглашава другу, да нису исте валерске вредности и да нису концентрисане на једном месту).		
Анализа радова према остварености ликовног проблема (1. какви су облици; да ли су јасно уочљиви; да ли се може уочити текстура облика; да ли су складно повезани; 2. да ли су боје складне; које нијансе доминирају; колико нијанси наранџасте уочавамо; да ли је изражен контраст са позадином или су се облици утопили у њу; да ли боје осликавају светлост, прозирност и топлину; шта су пропусти; 3. да ли је постигнут склад у композицији; како су компоновани облици и боје; да ли може да се уочи њихов правац и смер; да ли композиција чини целину; колико је испољена оригиналност).		Завршни
Корелација: природа и друштво, музичка култура		
Литература: Уџбеник		

У одговарајућу колону уцртајте знак \surd процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:

Редни број: 33. и 34.	Наставна јединица: Основне и изведене боје; жута + плава = зелена; апстрактна композиција <i>Шума</i>		
Ликовни медијум: сликање	Техника: темпера		
Циљеви и задаци часа: Стицање елементарних знања о основним и изведеним бојама, упознавање са њиховим карактеристикама. Мешање и употреба изведене зелене боје у осликавању шуме. Развијање креативности ученика кроз истраживање новог начина рада.			
Ликовни проблем: тон, нијанса, растер, оптичко мешање боја			
Стандарди постигнућа:			
Наставне методе: ДМ, АП, РЗ, ИС	Облици рада: ФР, ИН	Тип часа: О	
Наставна средства: репродукције из уџбеника и презентација, штапићи за уши			
Избор уметничких дела за разноврсне зелене боје: А. Русо, П. Сезан; за оптичко мешање боја: Ж. Сера			
ТОК ЧАСА			
Подсећамо се круга боја са основним и изведеним бојама. Понављамо како се добија изведена боја о којој су учили прошлог часа (наранџаста). Деца наводе примере из свог окружења на шта их све асоцирају те боје међу којима је и зелена. Анализа дела Вазарелија и Русоа да би видели богатство колорита, односно колико врста зелених употребљавају (могу чак и избројати). Разговор о другим могућностима мешања боја. Демонстрација детаља слике Ж. Сераа да би ученици схватили сликарев поступак, тј. да тачкице боја поставља једну поред друге а резултат таквог поинтилистичког поступка јесте да посматрач боје доживљава као изведене. Објашњење појма <i>растер</i> и провера да ли су схватили оптичко мешање боја. Мотивација: Слушање песме <i>Шума блиста</i> (док слушају музичку композицију, могу се приказивати слике шуме). Разговор о шуми, како би је представили, помоћу којих облика, да ли се дрвеће види издвојено (свако дрво посебно) или... које боје и нијансе би употребили. Приликом истицања циља часа, учитељ упућује ученике како би на нов, креативан начин представили шуму. Ученици ће сликати помоћу тачкица, користиће жуту, плаву и зелену боју. Тамо где ће преовлађивати жута и зелена, ствараће се утисак жутозелене.		Уводни	
Ученици самостално реализују тему. Активности учитеља: праћење, подстицање, усмеравање и стимулисање ученика кроз индивидуални разговор. Коректура је усмерена ка решавању ликовног проблема. Учитељ у комуникацији са децом настоји да отклони уочене недостатке на почетку радног дела часа: не мешају боје, односно користе сиромашан колорит (нијансе боја), занемарују композицију. Учитељ их подстиче да истражују и експериментирају разноврсним поступцима сликања: да сликају штапићима, прстима и сл. У трећој коректури посвећује пажњу ученицима који су се брзо заситили радом, који су изгубили мотивацију, заморили се или раде површно, подстичући их да додавањем детаља, украса, побољшају своје ликовно остварење.			Главни
Изложба – прошетајмо кроз шуму. Деца одлажу своје радове са стране, формирамо возић и пролазимо крај клупа да сви видимо какви су радови. Шта је био данашњи задатак? Да ли су испуњени сви задаци? Који рад је, по вашем мишљењу, најбоље приказао оптичко мешање боја? Чији је рад другачији од осталих? По чему се разликује? Да ли треба нешто додати и мењати на неком раду?			Завршни
Корелација: природа и друштво, музичка култура			
Литература: Уџбеник			

У одговарајућу колону уцртајте знак \surd процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:

Редни број: 35. и 36.	Наставна јединица: Основне и изведене боје; црвена + плава = љубичаста; <i>Залазак сунца</i>	
Ликовни медијум: сликање	Техника: акварел или пастел	
Циљеви и задаци часа: Усвајање основних знања из теорије боја: упознавање са карактеристикама боје (нијанса, интензитет). Научити да је нијанса мала разлика у светлини и интензитету боје. Упознавање ученика са узајамним утицајем боја једних на друге (контраст и композиција) и примена датих својстава у решавању задатака. Упознавање ученика са поступком добијања изведене – љубичасте боје. Проналажење изведене боје у спектру боја и на сликарском кругу боја.		
Ликовни проблем: карактеристике боја, аперцепција		
Стандарди постигнућа:		
Наставне методе: УИ, ДМ, АП, РЗ, ИС	Облици рада: ФР, ИН	Тип часа: О
Наставна средства: фотографије, прибор за сликање		
Избор уметничких дела: К. Моне, В. Гарнер, В. Вазарели, уметничке фотографије		
ТОК ЧАСА		
Понављање основних и изведених боја на кругу боја (које су ученици већ обрадили). Уочавање љубичасте у кругу боја. Разговор о плавим и црвеним темпера бојама које се налазе у њиховом комплету. Констатују да свака боја има своје име (париско плава, кобалт плава, ултрамарин). Учитељ даје инструкције од којих боја се може извести лепа љубичаста (види уџбеник). Сваки ученик на папирџу меша своју љубичасту боју, које се лепе на таблу. Упоредивање и уочавање разлика у тону и нијанси. Демонстрација, анализа, разговор о уметничким сликама. Ученици упоређују рукописе уметника. Које су уочљиве разлике? Препознавање различитих нијанси љубичасте. Учитељ објашњава поступак добијања полутонова (црвенољубичаста, плавољубичаста), као и светлије и тамније нијансе. Мотивација за тему. Повод за разговор је анализа дела Клода Монеа <i>Импресија</i>. Слика представља залазак сунца. Ученици износе своје доживљаје везане за залазак сунца. Учитељ им објашњава појам кича. Кич је нисковредно дело које тежи да се допадне ширим масама. Разлика између кича и уметничког дела јесте у томе што је кич лоше изведена уметничка замисао баналног садржаја, сладуњава украшена, као на пример: баштенски патуљци, „сапунице”, квазинародна музика и сл. Истицање циља часа и објашњавање задатака.		Уводни
Самосталан рад ученика. Учитељ у комуникацији са децом настоји да отклони недостатке уочене на почетку радног дела часа. Не намеће своје идеје, мишљење, нити готова решења. Активности учитеља су усмерене на подстицање коришћења богатства нијанси љубичасте. Подстиче их да слободно изражавају своје идеје. Настоји да сваког ученика додатно мотивише на што креативније решење, да додају још неке детаље и тиме обогате свој рад.		Главни
Колективна анализа, дискусија и естетско процењивање радова према степену оствареног ликовног проблема, оригиналности, естетских квалитета и према техничкој спретности. Сугестије учитеља у виду савета и упутстава за превазилажење евентуалних грешака насталих у ликовним радовима.		Завршни
Корелација: природа и друштво, музичка култура		
Литература: Уџбеник		

У одговарајућу колону уцртајте знак \surd процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:

Редни број: 37. и 38.	Наставна јединица: Основне и изведене боје; вежбе; слободна тема	
Ликовни медијум: естетска анализа – графика	Техника: репродукције; монотипија (темпере, глицерин)	
Циљеви и задаци часа: Стимулисање развоја естетског и ликовног искуства. Упознавање са уметничким делима и културном баштином. Опажање и вредновање ликовних вредности колорита (хармоничне и контрастне боје) на уметничким делима. Изградња позитивног односа према естетским вредностима. Опажати и изражавати се контрастним бојама у техници монотипија.		
Ликовни проблем: контраст боја, аперцепција		
Стандарди постигнућа:		
Наставне методе: ДМ, АП, РЗ, ИС	Облици рада: ФР, ИН	Тип часа: Е, О
Наставна средства: репродукције, видео-бим, темпере, глицерин, стаклене плоче (може се користити и фасцикла)		
Избор уметничких дела: пејзажи М. Коњовића, С. Шумановића, П. Сезана; дела А. Матиса, М. Шагала		
ТОК ЧАСА		
Први час је посвећен естетском процењивању уметничких репродукција с циљем да се изгради позитиван однос према естетским вредностима и да се ученици постепено навикавају да доносе естетски суд. Репродукције ће се презентовати путем видео-бима. При анализи ће се посебна пажња посветити колориту, основним и изведеним бојама, хармонији и контрасту боја. Говори се о паровима контрастних боја. Могући ток анализе: Каква расположења осликава дело? Помоћу којих боја аутор дочарава та расположења? Које боје преовлађују на слици (мисли се на основне односно изведене боје)? Какав је узајамни однос боја (мисли се на хармоничан односно контрастан колорит)? Какав је распоред облика на слици? Која је порука слике? На другом часу ученици практично представљају свој доживљај изазван презентацијом. Не ограничавамо их темом. Након кратког увода у медиј графике, објасни се техника монотипија. Ученици ће радити темпера бојама, али уместо у воду, четкице ће умакати у глицерин, који ће успорити сушење боја како би се слика могла отиснути. Вода се користи само за испирање четкица (које се након прања обришу). Учитељ демонстрира технику тако што ће по наведеном насликати нешто на стакло те отиснути. Прецизирају се задаци, наглашава се коришћење контрастних боја и складност композиције.		
Ученици самостално реализују тему према свом опажању, доживљају, машти и способностима. Учитељ кроз савете, корекције и подстицаје омогућава остваривање пуног стваралачког потенцијала сваког појединца. Разговара о бојама, о испуњености слике. Помаже у отискивању монотипија.		
Избор најуспешнијих радова. Анализа радова према остварености ликовног проблема и оригиналности ликовних остварења.		
Корелација: српски језик, природа и друштво		
Литература: Уџбеник		

Уводни

Главни

Завршни

У одговарајућу колону уцртајте знак \surd процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:

Редни број: 39. и 40.	Наставна јединица: Основне и изведене боје; вежбе; топло – хладно	
Ликовни медијум: сликање	Техника: темпера	
Циљеви и задаци часа: Развијање способности и вештина у сигурнијој примени темпера технике. Уочавање и стицање знања о контрастним бојама, о контрасту топло – хладно. Стимулисање развоја естетског и ликовног искуства. Развијање стваралачког мишљења.		
Ликовни проблем: композиција боја, контраст топлих и хладних боја		
Стандарди постигнућа:		
Наставне методе: ЛС, ДМ, АП, ИС, РП	Облици рада: ФР, ТД, ИН	Тип часа: В
Наставна средства:		
Избор уметничких дела: П. Кле, К. Моне, А. Матис		
ТОК ЧАСА		
Понављање и утврђивање знања о контрасту боја. Кроз методу олује идеја, ученици се подстичу на уочавање топлих и хладних боја у свом окружењу. Анализа репродукција и идентификовање топлих односно хладних боја на њима, као и на кругу боја. Приликом истицања циља часа, учитељ наглашава да ученици могу да одаберу који ће колорит користити (само за топле или само за хладне боје или за њихову комбинацију). Мотиви могу бити из природе (неки предео, дрвеће, хладно јутро) или неки пријатан односно непријатан доживљај, емоција (срећа), неки догађај. У принципу, ученици имају слободу сопственог избора мотива.		
План табле:		
ТОПЛЕ И ХЛАДНЕ БОЈЕ		
Док ученици самостално раде, учитељ их обилази, разговара о одабраном мотиву, пази да не употребе смеђе и сиве тонове. Корекцијом учитељ подстиче ученике на сигурније изражавање сопствених идеја, са више детаља, слободније.		
Изложба одабраних радова. Ученици се изјашњавају зашто су одабрали одређени колорит. Заједничка анализа: Да ли је одабрани колорит у складу са мотивом? Који радови се разликују од осталих, који имају нешто више од осталих? Учитељ кроз вођење разговора, односно путем естетске анализе радова, настоји да утврди стечена знања о контрасту топло – хладно.		
Корелација: српски језик, природа и друштво		
Литература: Уџбеник, http://www.scribd.com/doc/40931540/Teorija-boja , http://www.link-elearning.com/dlmaterijali/materijali/Teorija_dizajna/SadrzajNJpdf/TEOD_09.pdf		

Уводни

Главни

Завршни

У одговарајућу колону уцртајте знак \surd процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:

Редни број: 41. и 42.	Наставна јединица: Линија, површина, волумен, боја, простор; облици и материјали; композиција различитих материјала	
Ликовни медијум: цртање	Техника: фото-копије различитих текстура, туш и перо	
Циљеви и задаци часа: Стицање знања о ликовним појмовима. Развијање способности разликовања медија и њихових изражајних елемената. Развијање ликовне писмености, усвајање појма текстуре. Уочавање и изражавање цртачке текстуре. Стицање вештине ликовног изражавања помоћу технике туш и перо.		
Ликовни проблем: линија, текстура, распршено – скупљено, простор		
Стандарди постигнућа:		
Наставне методе: ЛС, ДМ, АП, РЗ, ИС	Облици рада: ФР, ИН	Тип часа: О
Наставна средства: уџбеник, фото-копије различитих текстура, маказе, лепак, туш и перо		
Избор уметничких дела: А. Дирер		
ТОК ЧАСА		
Након краћег разговора о разноврсним материјалима, ученици раде са уџбеником. Препознају материјале са фотографија. На примеру цртежа зеца уочавају којим изражајним елементом уметник представља крзно. Ученици описују на који начин би представили површину одређене животиње, биљке, предмета. Креативна игра доцртавања започетих текстура. Док ученици увежбавају потезе, учитељ им објашњава како линијама, тачкицама и мрљама различите густине могу да створе утисак распршене и скупљене површине, тј. како могу дочарати карактер површине (текстуру). Истицање циља часа: Ученици треба да исецају различите облике од унапред припремљених фото-копија различитих текстура. Од тако исечених облика стварају једну занимљиву композицију. Након што су залепили своје облике, они ће помоћу туша и пера доцртати непокривене делове рада.		
У фази самосталног стваралаштва, учитељ прати рад ученика: да ли су разумели задатак, да ли користе разноврсне текстуре од понуђених фото-копија. Подстиче их да размењују фото-копије и да од њих секу слободне облике, надгледа распоред (композицију) тих облика, техничку спретност. Путем разговора пружа помоћ о постављеном проблему и задацима, уз жељу да ученици сами стварају, да слободно искажу креативност. У даљем раду их подстиче на коришћење разноврсних линија којима ће наставити започете текстуре. Исто тако и подстиче на проналажење још више различитих цртачких текстура.		
Анализа радова и избор најуспешнијих остварења по богатству текстура које је сам ученик смислио. Сумирање наученог о текстури.		
Корелација: природа и друштво		
Литература: Уџбеник, http://www.scribd.com/doc/89232820/Tekstura-u-umetnosti		

Уводни

Главни

Завршни

У одговарајућу колону уцртајте знак \surd процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:

Редни број: 43. и 44.	Наставна јединица: Линија, површина, волумен, боја, простор; површина – простор; <i>Кора дрвета</i>																		
Ликовни медијум: цртање	Техника: лавирани туш																		
Циљеви и задаци часа: Стицање и утврђивање знања о текстури и имплементација стеченог знања у ликовни рад. Упознавање са техником лавираног туша. Подстицати ученике да своја опажања, асоцијације и осећања ликовно изразе. Уочавати појединости у сложеним перцептивним целинама, вршити селекцију по одређеном принципу који захтева израда слике на наведену тему, учврстити стечена умећа и навике из области ликовног стваралаштва. Развијање ликовних способности слагања, варирања, компоновања нијанси.																			
Ликовни проблем: храпаво – глатко, тон, нијанса																			
Стандарди постигнућа:																			
Наставне методе: УИ, ДМ, АП, РЗ, ИС	Облици рада: ФР, ИН	Тип часа: О																	
Наставна средства: фотографије коре дрвета																			
Избор уметничких дела: лавирани цртежи Шагала, Писароа																			
ТОК ЧАСА																			
Разговор о врстама површина (велика, мала; светла, тамна; глатка, храпава; мека, тврда). Наводе примере из своје околине. Ученици у уџбенику проналазе и решавају задатак да класификују површине од најхрапавије до глатке. Показивање и анализа фотографија коре дрвета. Разговор о могућностима ликовног представљања текстуре (помоћу линија, боја, односно светлина). На таблу се поставља градација тонова – разговор о ученом. Увођење ученика у карактеристике технике лавираног туша. Лавирани туш је техника цртања у којој је главно изражајно средство тон. На пробним тракама ученици покушавају да (водом) разређеним тушем изведу неколико тонова. Објасни им се поступак рада и дефинишу се задаци.																			
План табле:																			
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">ТОН И ТЕКСТУРА</th> </tr> <tr> <th style="text-align: center;">ГРАДАЦИЈА ТОНОВА</th> <th style="text-align: center;">РЕПРОДУКЦИЈА</th> <th style="text-align: center;">РАДОВИ УЧЕНИКА</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;"> </td> <td style="text-align: center;"> </td> <td style="text-align: center;"> <table border="1" style="width: 100%; height: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 50px; height: 30px;"></td><td style="width: 50px; height: 30px;"></td></tr> <tr><td style="width: 50px; height: 30px;"></td><td style="width: 50px; height: 30px;"></td></tr> <tr><td style="width: 50px; height: 30px;"></td><td style="width: 50px; height: 30px;"></td></tr> <tr><td style="width: 50px; height: 30px;"></td><td style="width: 50px; height: 30px;"></td></tr> </table> </td> </tr> </tbody> </table>			ТОН И ТЕКСТУРА			ГРАДАЦИЈА ТОНОВА	РЕПРОДУКЦИЈА	РАДОВИ УЧЕНИКА			<table border="1" style="width: 100%; height: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 50px; height: 30px;"></td><td style="width: 50px; height: 30px;"></td></tr> <tr><td style="width: 50px; height: 30px;"></td><td style="width: 50px; height: 30px;"></td></tr> <tr><td style="width: 50px; height: 30px;"></td><td style="width: 50px; height: 30px;"></td></tr> <tr><td style="width: 50px; height: 30px;"></td><td style="width: 50px; height: 30px;"></td></tr> </table>								
ТОН И ТЕКСТУРА																			
ГРАДАЦИЈА ТОНОВА	РЕПРОДУКЦИЈА	РАДОВИ УЧЕНИКА																	
		<table border="1" style="width: 100%; height: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 50px; height: 30px;"></td><td style="width: 50px; height: 30px;"></td></tr> <tr><td style="width: 50px; height: 30px;"></td><td style="width: 50px; height: 30px;"></td></tr> <tr><td style="width: 50px; height: 30px;"></td><td style="width: 50px; height: 30px;"></td></tr> <tr><td style="width: 50px; height: 30px;"></td><td style="width: 50px; height: 30px;"></td></tr> </table>																	
Праћење самосталног рада ученика, подстицање на коришћење више тонова. Учитељ похваљује ученике који су лако дошли до оригиналних решења, употребили више сивих тонова. Помаже ученицима који услед недостатка самопоуздања и мање оригиналности прегледају туђе радове, који заостају у раду.																			
Колективна анализа, дискусија и естетско процењивање одабраних ликовних радова према степену оствареног ликовног проблема, оригиналности, естетским квалитетима и техничкој спретности у техници лавирани туш и богатству тонова. Сугестије учитеља у виду савета и упутстава за превазилажење евентуалних грешака које су настале у ликовним радовима.																			
Корелација: природа и друштво																			
Литература: Уџбеник, http://www.scribd.com/doc/89232820/Tekstura-u-umetnosti																			

У одговарајућу колону уцртајте знак \surd процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:

Редни број: 45. и 46. Наставна јединица: Линеја, површина, волумен, боја, простор; природни облик (шупљикави камен; перје птице; биљка кинески лампиони односно љоскавац)

Ликовни медијум: сликање (по моделу)

Техника: по избору

Циљеви и задаци часа:

СТИЦАЊЕ И УЧВРШИВАЊЕ ЗНАЊА О ТЕКСТУРИ И ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА СТЕЧЕНОГ ЗНАЊА У ЛИКОВНИ РАД.

УПОРЕЂИВАЊЕ И РАЗЛИКОВАЊЕ РАЗЛИЧИТИХ ВРСТА ТЕКСТУРА.

ПОДСТИЦАТИ УЧЕНИКЕ ДА СВОЈА ОПАЖАЊА, АСОЦИЈАЦИЈЕ И ОСЕЋАЊА ЛИКОВНО ИЗРАЗЕ.

Ликовни проблем: сликарска текстура, тонско моделовање

Стандарди постигнућа:

Наставне методе: УИ, ДМ, АП, РЗ, ИС

Облици рада: ФР, ИН

Тип часа: О

Наставна средства: моделин и прибор за сликање

Избор уметничких дела из уџбеника: Рембрант, Ј. Вермер

ТОК ЧАСА

Ученици читају текст из уџбеника и разговарају о сликарској текстури, о томе на који начин и због чега поједини уметници дочаравају површину појединих материјала. Ученици упоређују на репродукцијама сликарске рукописе, тј. на који начин сликари, у зависности од свог стила, дочаравају текстуру појединих материјала. Учитељ усмерава пажњу ученика на опажање линеја, мрља, на тонове боја, на потезе уметника којим дочаравају карактер површине слике.

Истицање циља часа (учитељ је претходно припремио моделе према предложеним темама; важно је да се обезбеде исти услови за све ученике, тј. да сви имају услов за непосредно посматрање и уочавање модела).

План табле:

ТЕКСТУРА		
РЕПРОДУКЦИЈЕ	РАДОВИ УЧЕНИКА	
	☐	☐
	☐	☐
	☐	☐
	☐	☐

Ученици раде на пола листа из блока. Учитељ прати рад ученика корак по корак. Док ученици самостално реализују свој задатак, учитељ их подстиче на стално упоређивање модела и свог рада и на уочавање грешака. Говори им да ће најуспешнији радови бити они на којима су сами уочили грешке и исправили их. Охрабрује их да експериментишу тоновима боја и потезима и да проналазе сопствена решења.

Учитељ усмерава дискусију да би се утврдило оно што су научили о текстури. Шта је текстура? Наброј врсте текстура. Естетска анализа према осварености ликовног проблема. Радови се вреднују према критеријуму оригиналности, техничкој умешности и естетском квалитету. Чији рад је најуспешнији и зашто? Шта бисте променили у радовима?

Корелација: природа и друштво

Литература: Уџбеник, <http://www.scribd.com/doc/89232820/Tekstura-u-umetnosti>

Уводни

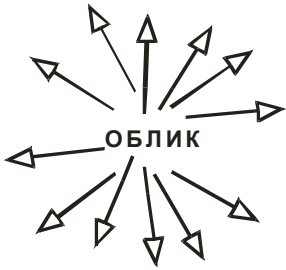

Главни

Завршни

У одговарајућу колону уцртајте знак \surd процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:

Редни број: 47. и 48.	Наставна јединица: Линија, површина, волумен, боја, простор; површина – простор – боја; <i>Сусрет са Матисом</i>	
Ликовни медијум: сликање	Техника: гваш	
Циљеви и задаци часа: Стицање знања – усвојити појмове: сликар, сликарски простор, композиција. Способност уочавања и анализирања естетске вредности приказаних примера. Истраживање ритма облика у простору. Оспособити ученике да се критички односе према свом и туђем раду.		
Ликовни проблем: сликар, простор, облик, композиција, ритам		
Стандарди постигнућа:		
Наставне методе: УИ, ДМ, АП, РП, ИС, КО	Облици рада: ФР, ГР	Тип часа: О
Наставна средства: табла, апликација, презентација, видео-бим		
Избор уметничких дела: дела А. Матиса		
ТОК ЧАСА		
Понављање и утврђивање стечених знања о простору и облицима (о томе какав простор може бити, чиме је испуњен...). Техником олује идеја ученици скицирају на табли своја знања и асоцијације о облику (врсте, карактеристике, по чему се разликују односно по чему су слични – боја, величина, текстура). Следи рад са уџбеником и разговор о сликама Анрија Матиса. Репродукције се анализирају по мотиву, по облицима које сликар користи у раду, по размештају облика у сликарском простору, по бојама и по томе да ли користи нијансе боја (сликар користи локалне боје). Каква расположења дочарава сликар (весела, тужна, и сл.)? Одабрани ученици плешу уз музику, покретима имитирају одређене радње испред табле, на коју смо залепили пакпапир. Њихове фигуре су осветљене тако да им силуете падају на пакпапир. Остали ученици опцртавају контуре силуета. Пошто је у питању групни рад, свака група понавља исте радње да би добили своје предлошке за рад. Најава циља часа.		
СУСПРЕТ СА МАТИСОМ ОБЛИК		
Ученици групно реализују тему. Праћење, подстицање, саветовање, стимулисање ученика кроз разговоре са групама и указивање на елементарне пропусте и исправљање грешака уколико је то потребно. Кориговање у три наврата.		
Анализа радова према остварености ликовног проблема: • композициони односи облика и боја; • свеже и усклађене боје; • ритам са варијацијама; • необично ликовно решење.		
Корелација: математика, природа и друштво		
Литература: Уџбеник, http://www.ibiblio.org/wm/paint/auth/matisse/		

Уводни

Главни

Завршни

У одговарајућу колону уцртајте знак \surd процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:

Редни број: 49. и 50.	Наставна јединица: Линија, површина, волумен, боја, простор; линија – простор – волумен; мобили – покретне скулптуре	
Ликовни медијум: вајање	Техника: различити материјали	
Циљеви и задаци часа: Упознавање ученика са мобилом и са његовим карактеристикама. Уочавање и разликовање равнотеже у природи и окружењу. Истраживање, уочавање и доживљавање односа масе и простора. Оспособљавање ученика да уочавају кретање које је изазвано струјањем ваздуха. Развијање жеље за истраживањем новог и неочекиваног у ликовном стваралаштву.		
Ликовни проблем: пуна пластика, мобил, равнотежа		
Стандарди постигнућа:		
Наставне методе: УИ, ДМ, АП, ИС	Облици рада: ФР, ТД	Тип часа: О
Наставна средства: картон, летвице, лепак, маказе, канап или жица		
Избор уметничких дела: А. Калдер		
ТОК ЧАСА		
Понављање и утврђивање знања о равнотежи. Ученици врше експеримент мерења предмета (из своје околине) на ваги, износе своја запажања и претходна искуства. Учитељ им скреће пажњу на то да је равнотежа важан принцип компоновања и у ликовној уметности. У циљу мотивисања, ученици играју игру у којој имају задатак да тачно одговоре на питања из коверти и да сложе загонетну слику. Ученици отварају уџбеник и упознају се са новим појмом – <i>мобил</i> . Објашњавање значења речи <i>мобил</i> (мобилан = покретан): то је просторна композиција ликова и облика направљена од различитих материјала који су причвршћени за конструкцију. Води се рачуна о томе да је тај материјал лакши, како би се мобил могао покретати. Гледалац се не мора кретати око мобила да би га целог сагледао, мобил се сам окреће и показује се са свих страна. Може се покретати уз помоћ ветра, струјања ваздуха, електричне енергије, сунца. Учитељ показује један мобил који је сам направио (или је рад ученика претходних генерација). Истицање циља часа: уз мало маште и креативности, можемо и ми направити свој мобил. Објашњава поступак за израду мобила.		Уводни
Ученици самостално реализују свој ликовни рад. Могуће грешке: сувише мали облици, неусклађеност боја, рад није довољно маштовит, ученик је занемарио принцип равнотеже. Приликом обиласка, учитељ разговара о одабраним облицима и бојама облика. Уколико ученици имају проблема са равнотежом, даје савет да помере канап или да додају још неки облик.		Главни
У овом делу часа естетски процењујемо радове полазећи од постављеног ликовног проблема. У учионици се извлачи канап на који ће се окачити мобили ученика које ће покретати струјање ваздуха. Бирамо неколико радова ученика који су имали најуспешнија решења за постављени ликовни проблем и неколико радова ученика који су били мање успешни у томе. Посебно обраћамо пажњу на избор мотива, на боје које су коришћене и на равнотежу. Сви ученици се похваљују јер су уложили труд и вољу да изврше дати задатак.		Завршни
Корелација: математика, природа и друштво		
Литература: http://en.wikipedia.org/wiki/Mobile_(sculpture) , http://calder.org/work/category/hangingmobile.html		

У одговарајућу колону уцртајте знак \surd процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:

Редни број: 51. и 52.	Наставна јединица: Линија, површина, волумен, боја, простор; волумен – простор; <i>Гуливер – велико и мало</i>	
Ликовни медијум: вајање	Техника: картон, пластика	
Циљеви и задаци часа: Уочавати различите односе величина у свом окружењу. Истраживати и изражавати односе величина и пропорција у простору. Развијање ликовне писмености и стваралачког мишљења. Развијање способности за успостављање стратегија за решавање ликовног проблема. Навикавање на тимски рад, стимулисање и изградња позитивног односа према другима.		
Ликовни проблем: величина, пропорција, простор		
Стандарди постигнућа:		
Наставне методе: ЛС, ДМ, АП	Облици рада: ФР, ГР	Тип часа: О
Наставна средства: картон, темпера, колаж, лепак, жица за причвршћивање удова		
Избор уметничких дела: /		
ТОК ЧАСА		
Разговор о величинама предмета и облика који нас окружују, уз навођење ученика на закључак да је величина релативан појам и за њено одређивање треба да је упоређујемо са другим величинама (пример: географска карта). Разговор усмеравамо на пропорције, тј. међуодносе величина унутар неког облика. Можемо једног ученика, кога ће остали ученици измерити, поставити на сто (колико је висок, колика је дужина руке, ноге у односу на тело и сл.). Мотивациони разговор о <i>Гуливеровим путовањима</i>. Учитељ може да прочита један одломак из романа. Настоји се да сви ученици активно учествују у разговору о роману. Истицање циља часа и дефинисање задатака.		Уводни
Ученици ће групно израдити свог <i>Гуливера</i>. Свака група добија један велики картон. Ученик из групе лећи ће на картон и треба да направи један покрет, док ће остали кредом или оловком нацртати његове контуре. Нацртани облик ће се исећи и представљаће подлогу за израду лутке у природној величини. Руке и ноге се исецају посебно да би након причвршћивања жицом могле да се покрећу. Лутке се могу бојити темперама или облепити колажом. Учитељ надгледа рад ученика, по потреби помаже. Врши корекције у три наврата.		Главни
На крају часа, групе ученика импровизују један мали играказ. У завршној анализи упоређују се идеје и стваралачке методе појединих група. Ученици треба да слободно, али и критички, исказују своје мишљење и осећања. Још једном сумирамо оно што смо научили о величинама и пропорцијама.		Завршни
Корелација: природа и друштво, српски језик		
Литература: Уџбеник, http://prepisiv.blogspot.com/2012/04/lektira-guliverova-putovanja.html		

У одговарајућу колону уцртајте знак \surd процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:

Редни број: 53. и 54.	Наставна јединица: Линија, површина, волумен, боја, простор; <i>Магритови простори</i>	
Ликовни медијум: естетска анализа, сликање	Техника: уџбеник, репродукције, сликарски материјали	
Циљеви и задаци часа: Усвојити функционална знања о сликарском простору. Развијање способности уочавања и описивања размештаја елемената у сликарском простору. Изградња позитивног односа према естетским вредностима. Осамостаљивање, тј. сигурност у изражавању сопственог естетског става. Развијање креативности и дивергентног мишљења кроз игру. Подстицати развој маште, креативности и оригиналности.		
Ликовни проблем: композиција облика и боја, сликарски простор		
Стандарди постигнућа:		
Наставне методе: ЛС, ДМ, АП, РП	Облици рада: ФР, ГР, ИН	Тип часа: Е, О
Наставна средства: уџбеник		
Избор уметничких дела: дела Р. Магрита		
ТОК ЧАСА		
Час је замишљен као креативна игра с циљем да се задржи поглед и пажња на уметничком делу и кроз интегрисане садржаје наставе начини пуна корелација између вербалног и визуелног доживљаја уметничког дела. Ученици раде уз помоћ уџбеника: читање текста, дискусија, затим анализа репродукција. Критеријуми за анализу и упоређивање: мотив (тема: да ли је реалистичка?), ликовни елементи (линија, боја), простор, сликарски рукопис, тј. начин приказивања (реалистично, мање препознатљиво). Дискусија о реалистичким и имагинативним (бајковитим) просторима. На основу описа једне Магритове слике, ученици скицирају свој доживљај слике. Игра се наставља. Ученици својим речима описују Магритово дело (пошто се у уџбенику налазе четири репродукције, могуће је увести игру погађања). Истицање циља часа: Насликај један бајковити, нестваран призор као да је призор из твог сна. Призор можемо учинити бајковитим необичним размештајем облика у сликарском простору, избором неубичајених боја и организовањем композиције.		Уводни
Ученици самостално реализују тему према свом опажању, доживљају, машти и способностима. Учитељ одржава стваралачку атмосферу, њихово одушевљење, спонтаност у изразу. Учитељ подстиче машту и спремност да се стварају имагинарни сликарски простори. У обраћању ученицима, има у виду то да сваки коментар или приговор може да изазове несигурност код детета. Похваљује ученике који су имали добру идеју и на добром су путу да је остваре. И подстиче на дивергентно мишљење: Можеш ли свој мотив укомпоновати на други начин?		
Анализа слика се врши према постављеним циљевима и остварености ликовног проблема: да ли је призор необичан, какви су облици, њихов размештај, да ли су боје експресивне, да ли избор боја доприноси бајковитости насликане сцене и сл.? Који рад је по вашем мишљењу најбоље одговорио на данашњи задатак? Чији је рад другачији од осталих? По чему се разликује?		
Корелација: српски језик, природа и друштво		
Литература: Уџбеник		

У одговарајућу колону уцртајте знак \surd процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:

Редни број: 55. и 56.	Наставна јединица: Линија, површина, волумен, боја, простор; боја – простор; <i>Уметници стварају живот</i>	
Ликовни медијум: естетска анализа	Техника: репродукције, видео-бим, уџбеник	
Циљеви и задаци часа: Упознавање са уметничким делима и културном баштином. Осамостаљивање, тј. сигурност у изражавању сопственог естетског става. Оспособити ученике да се критички односе према туђем мишљењу и естетском ставу.		
Ликовни проблем: сликарски простор, илузија простора		
Стандарди постигнућа:		
Наставне методе: ДМ, АП, РЗ, ИС	Облици рада: ФР, ГР	Тип часа: Е
Наставна средства: уџбеник, презентација, видео-бим		
Избор уметничких дела: из уџбеника – П. Сезан, С. Шумановић		
ТОК ЧАСА		
У уводном разговору, пажња ученика усмерава се на композицију, тј. на простор слике на којој се појављују облици, боје и остали изражајни елементи као на некој позорници да би нам испричали замисао уметника. Он помоћу тих елемената, њиховим размештајем и међусобним односом, прича једну причу. Сликарство, дакле, можемо схватити и као један визуелни језик који помоћу линија, боја, тонова, облика и сл. изражава, преноси поруку гледаоцу. Рад са уџбеником: читање текста, анализа слика, коментари и расправе о прочитаном. Следи пауер поинт презентација и естетска анализа слика. Могући ток анализе слика: Какав је први утисак о слици? Каква осећања изазива? Који је мотив (тема) слике? (фигурална композиција, пејзаж) Какав је размештај елемената у сликарском простору? (повод да се поприча о композицији) Опиши слику. Шта се налази у предњем плану слике, шта је насликано у позадини (лево, десно)? Које су доминантне боје? Да ли сликар користи контрасте? Који су облици, ликови, истакнути на слици? Који је радни мотив слике? Који ликовни елементи доминирају на слици? Шта је порука слике? Пример анализе слике:		
П. Сезан, <i>Карташи</i>		
Слика приказује свакодневни интимни приказ. Насликана су два мушкарца како се картају. Делују смирено. Њихови ликови су у предњем плану, смештени су лево и десно од стола (симетрија у ликовној уметности није 100 одсто математичка симетрија). У позадини слике види се прозор и поглед у природу. На слици су доминантне топле и хладне боје. Њихов контраст је изражен на ликовима карташа: лица и руке су насликани топлим наранџастим тоновима, док у позадини преовлађују хладни тонови. Контраст топло–хладно види се и на одећи ликова. Композиција је смишљена, ниједан потез или боја нису случајни. Контрастом топло–хладно сликар наглашава да се иза привидне смирености ликова може назрети унутрашња напетост играча.		
Поред анализе, ученици могу кроз игру реконструисати сцену са слике; могу неку слику из уџбеника вербално да описују док остали на основу описа погађају, скицирају сцену.		
Литература: Уџбеник		

Уводни

Главни

Завршни

У одговарајућу колону уцртајте знак \surd процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:

Редни број: 57. и 58.	Наставна јединица: Линија, површина, волумен, боја, простор; вежбе; <i>Омиљена животиња</i>																									
Ликовни медијум: вајање	Техника: жица																									
Циљеви и задаци часа: Стицање способности опажања облика у простору. Уочавање линија као и истањене масе у простору. Стицање знања о разноврсним вајарским техникама и вајарским формама. Стицање знања и вештина у коришћењу линија у тродимензионалном контексту кроз експериментисање.																										
Ликовни проблем: линија у простору, прошупљена маса, простор, пропорције, контура																										
Стандарди постигнућа:																										
Наставне методе: УИ, ДМ, АП, РП, ИС	Облици рада: ФР, ИН	Тип часа: О																								
Наставна средства: уџбеник, репродукције, меке савитљиве жице, клешта																										
Избор уметничких дела: А. Ђакомети, П. Пикасо, Д. Смит, Н. Глид																										
ТОК ЧАСА																										
Дискусија о разликама односно сличностима између процеса стварања у дводимензионалним и тродимензионалним медијима. Разговарамо о линијама, о томе у ком медију користимо линије. Усмеравање пажње ученика на контурне линије које користе у креирању цртежа. Приказ и анализа примера линеарних скулптура из уџбеника и путем презентације. Ученици наводе примере из свог окружења за линије у простору (нпр. гране, електрични водови). Мотивациони садржај: разговор о животињама, о њиховим пропорцијама. Показивање дечјих радова и објашњење процеса израде линеарне скулптуре. Прво се направи костур од жице, на који се додају остали делови. Савијене жице спајамо тањим жицама. При раду треба водити рачуна о величинама појединих делова тела животиње.																										
План табле:																										
<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="4">ЛИНИЈА У ПРОСТОРУ</th> </tr> <tr> <th>РЕПРОДУКЦИЈЕ</th> <th>КОНТУРА</th> <th colspan="2">ПРИМЕРИ ЖИВОТИЊА</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td> ____ </td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td> ____ </td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td> ____ </td> <td> ____ </td> </tr> </tbody> </table>			ЛИНИЈА У ПРОСТОРУ				РЕПРОДУКЦИЈЕ	КОНТУРА	ПРИМЕРИ ЖИВОТИЊА								____				____				____	____
ЛИНИЈА У ПРОСТОРУ																										
РЕПРОДУКЦИЈЕ	КОНТУРА	ПРИМЕРИ ЖИВОТИЊА																								
		____																								
		____																								
		____	____																							
Ученици самостално реализују тему према свом опажању, доживљају, машти и способностима. Активности учитеља се огледају у пружању техничке помоћи при сечењу, у исправљању грешака и у подстицању ученичке креативности.																										
Сви радови се постављају на групну изложбу и дискутује се о томе како су направили скулптуре, које су биле потешкоће у изради. Ученици на радовима препознају решење ликовног проблема. Одабирамо најмаштовитија решења.																										
Корелација: природа и друштво																										
Литература: http://www.scrapbookpages.com/dachauscrapbook/KZDachau/DachauLife01G.html , http://hu.wikipedia.org/wiki/Alberto_Giacometti , http://www.harvardartmuseums.org/collection/search.dot?page=1																										

Уводни

Главни

Завршни

У одговарајућу колону уцртајте знак \surd процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:

Редни број: 59. и 60.	Наставна јединица: Линија, површина, волумен, боја, простор; вежбе; <i>Фигура која седи; Седимо испод дрвета; Другови; Играм се са псом</i>	
Ликовни медијум: вајање	Техника: глина или тесто	
Циљеви и задаци часа: Опажање различитих односа величина у својој околини. Истраживање, уочавање и доживљавање односа масе и простора. Стицање знања о разноврсним вајарским техникама и вајарским формама. Стицање трајних и функционалних знања у препознавању и примени вајарских изражајних елемената.		
Ликовни проблем: маса, волумен, покрет, вајарски мотиви		
Стандарди постигнућа:		
Наставне методе: УИ, ДМ, РЗ, ИС	Облици рада: ФР, ИН	Тип часа: В
Наставна средства:		
Избор уметничких дела: Роден, Мештровић, Росандић		
ТОК ЧАСА		
Понављање појмова <i>маса</i> и <i>волумен</i> као важних елемената израза у медију вајања. Сумирамо: Вајарска дела су тродимензионална и зову се скулптуре. Ученицима се објашњава шта је то скулптура и који типови скулптура постоје (споменик, фигура, биста, рељеф), који вајарски материјали се користе (дрво, стакло, метал, камен, мермер, пластика, глина, глинамол) и које су вајарске технике у зависности од материјала и начина обликовања (моделовање, изливање и клесање). Ученицима приказујемо кратак цртани филм. Учитељ им усмерава пажњу на покрете ликова у цртаном филму. Уводи их у тему креативном игром – пантомимом. Неколико ученика ће пантомимом показивати задате покрете (трчи, скаче, хода, стоји, пада). Анализа покрета. Истицање циља часа: Данас ћете ви бити вајари, свако од вас ће направити једну фигуру у покрету. По својој креативности и жељи, одредићете у ком положају ће бити ваша фигура. Прво на парчету папира нацртајте жељену фигуру која мирује, а затим ту исту фигуру нацртајте у покрету; цртеж ће вам помоћи приликом вајања. Пазите на односе величина.		
Учитељ прати на који начин ученици приступају раду, колико су заинтересовани, мотивисани. Реализују тему према индивидуалним склоностима, ликовним и креативним способностима. Осећања исказују самим избором боја и облика. Са свим ученицима учитељ има индивидуални приступ. Помаже ученицима који заостају у раду, или су кренули погрешним путем, у решавању ликовног проблема, уз уважавање индивидуалних разлика, мишљења и идеја ученика. Учитељ их усмерава и кроз индивидуални разговор указује на ликовни проблем. Настоји да их охрабри дајући им додатна упутства, стављајући акценат на грешку (да сами уоче недостатке, не намеће им своје идеје и мишљење). Кроз разговор са ученицима, уочавамо да ли је композиција добро организована. Учитељ, уколико утврди да губе мотивацију и раде површно, прилази ученицима и додатном мотивацијом подстиче их да остваре свој стваралачки потенцијал.		
Радови се постављају на заједничку изложбу и ради се естетска анализа. У дискусији учествују сви ученици, заједно се бирају најуспешнији и најмаштовитији радови. Учитељ похваљује ученике који су се трудили и успешно реализовали постављени ликовни проблем, чији су радови маштовити и оригинални. Оне мање успешне охрабрује да са више труда могу бити бољи на следећим часовима.		
Корелација: природа и друштво		
Литература: Уџбеник		

Уводни

Главни

Завршни

У одговарајућу колону уцртајте знак \surd процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:

Редни број: 61. и 62.	Наставна јединица: Линија, површина, волумен, боја, простор; вежбе; <i>Двориште, трг, улица</i>		
Ликовни медијум: цртање	Техника: оловка		
Циљеви и задаци часа: Упознавање ученика са начином компоновања (линија), односно распоређивања елемената у складну целину. Опажање и представљање односа облика и простора. Стицање искуства у раду оловком.			
Ликовни проблем: екстеријер, однос облика и простора, линеарна композиција			
Стандарди постигнућа:			
Наставне методе: УИ, ДМ, РЗ, ИС	Облици рада: ФР, ИН	Тип часа: В	
Наставна средства: фотографије			
Избор уметничких дела:			
ТОК ЧАСА			
У уводном разговору подсетити се како изгледају зграде, куће, тргови, дворишта. Приказивање фотографија екстеријера и дефинисање спољашњег и унутрашњег простора. Разговор о обрисним и структуралним линијама. „Хајде да научимо! Линија може градити облик на више начина: спољни облик и унутрашњост облика. Контура је линија која уоквирује или оцртава облик неког предмета, односно тела, на цртежу или слици. Она је граница облика, описује неки облик. Она издваја неки облик од осталих облика у простору. Унутрашње (структуралне) линије граде унутрашњост неког облика. Структурална линија дочарава како изгледа површина облика.” Учитељ подсећа децу на претходно искуство када је требало дочарати карактер површине (текстуру). Поново посматрамо фотографије и усмеравамо пажњу на текстуре које се појављују на зградама, на плочнику и сл. Објашњавамо како се могу добити светлије а како тамније линије. Демонстрација начина рада оловком, како држањем оловке у положеном положају и различитим притиском приликом повлачења линија можемо добити различите тонове. Приликом истицања циља часа и јасне дефиниције задатака, учитељ подсећа децу на то да контура дефинише видљиве границе објекта, док помоћу сенчења постижемо илузију просторне дубине и тродимензионалности.			Уводни
Ученици самостално реализују тему према свом опажању, доживљају, машти и способностима. Учитељ прати рад ученика: да ли су разумели задатак, како су распоредили мотиве, да ли користе само контурне линије или рад обогаћују структуралним линијама, да ли се труде да притиском оловке добију различите тонове. Путем разговора помаже у решавању постављеног проблема, уз жељу да ученици сами стварају, да слободно искажу креативност и истраживачку способност. Подстиче ученичку креативност у богаћењу линеарног израза.			Главни
Који је био ликовни проблем? Шта је контура? Шта је структурална линија? Да ли су испуњени сви задаци? Који рад је, по вашем мишљењу, најбоље одговорио на данашњи задатак? Ученици самостално износе своја запажања о завршеним радовима, али и мишљење о техници оловка.			Завршни
Корелација: природа и друштво, српски језик			
Литература: Уџбеник, http://www.crtanje-i-slike.com/crtanje-olovkom.html			

У одговарајућу колону уцртајте знак \surd процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:

Редни број: 63. и 64.	Наставна јединица: Амбијент – сценски простор; амбијент; <i>Различити амбијенти; Највише волим моје место</i> (село, град)	
Ликовни медијум: цртање	Техника: угљени штапић, бела креда	
Циљеви и задаци часа: Развијати и неговати ликовну радозналост. Подстицати и развијати креативну имагинацију. Способност визуелног опажања детаља. Визуелно опажање и доживљај волумена.		
Ликовни проблем: линеарна модулација простора, перспектива		
Стандарди постигнућа:		
Наставне методе: УИ, ДМ, АП, РЗ, ИС	Облици рада: ФР, ИН	Тип часа: О
Наставна средства: фотографије		
Избор уметничких дела: /		
ТОК ЧАСА		
Час почињемо малим играчком. Учитељ глуми туристу који је у посети нашем месту (град или село) и пита ученике шта би препоручили да неизоставно погледа. Ученици вербално описују како изгледа црква и остале знаменитости. Пита их: „Ко жели да ми опише како изгледа?“ „Да ли је неко имао прилике да посети ово место?“ „Да ли неко може да ми каже које све боје види?“ „А поред боја, које облике видите (прозори, врата, пластични украси и сл.)?“ Затим се на таблу постављају фотографије и ученици се наводе да уоче што више детаља на грађевинама. Врло кратки увод у перспективу и линеарну модулацију простора уз демонстрацију на табли. Објашњавање технике. Ученици ће рад започети угљеним штапићима. Прво ће нацртати контуре зграде (пазећи како ће је сместити у простор), затим ће доцртавати детаље, архитектонске украсе, које ће наглашавати сенчењем. Неке делове ће осветлити белом кредом. Мотивација: разговор о различитим амбијентима, о карактеристичним грађевинама из окружења ученика.		Уводни
Ученици самостално реализују тему. Учитељ шета кроз одељење, надгледа рад ученика и по потреби им помаже. У току радног дела, даје додатна објашњења и помаже у решавању насталих проблема.		
Анализа радова на добровољној основи: • Ко би желео да покаже свој рад? • Шта би истакао/истакла као најуспешније на свом раду? • Шта мислиш, колико си успешно приказао/приказала грађевину у простору? • Колико је била тешка техника? • Да ли ти се свидела нова техника? Образложи одговор. На крају часа, понављање усвојених појмова: амбијент, линеарна модулација простора, перспектива.		Завршни
Корелација: природа и друштво		
Литература: Уџбеник		

У одговарајућу колону уцртајте знак \surd процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:

Редни број: 65. и 66.	Наставна јединица: Амбијент – сценски простор; вежбе; позоришна маска	
Ликовни медијум: сликање, вајање		Техника: по избору
Циљеви и задаци часа: Научити децу како на најједноставнији начин уз помоћ одређене сликарске технике и материјала да направе маске за представу. Оспособити и заинтересовати ученике за рад, развијати код ученика смисао за рад одговарајућим сликарским техникама. Учврстити стечена умења и навике из области ликовног стваралаштва.		
Ликовни проблем: облик, карактер ликова, маска		
Стандарди постигнућа:		
Наставне методе: ДМ, РТ, ИС, КО	Облици рада: ФР, ГР	Тип часа: В
Наставна средства: различити материјали из природе и из непосредне околине		
Избор уметничких дела: афричке маске		
ТОК ЧАСА		
Разговор о позоришту и о томе како су некад глумци у античком позоришту носили маске које су осликавале карактер ликова. У уџбенику проналазе примере античких маски. Затим се показују примери афричких маски. Разматрање ликовног проблема са аспекта његове материјализације и начина израде маске. Учитељ даје инструкције (ученици су за рад донели природне и вештачке материјале). Уочавање међусобног односа боја уз демонстрацију и анализу природних облика. Које материјале можемо користити за рад? Како да осмислимо необичну маску? Који ликовни елементи ће је учинити оригиналном? (Неуобичајени облици, богатство колористичких односа, контрастне боје и сл.) Истицање циља часа.		Уводни
Ученици самостално реализују тему према свом опажању, доживљају, машти и способностима. Активности учитеља се огледају у пружању помоћи путем разговора и навођењем ученика да сами уоче могуће решење, подстицањем ученичке креативности (варирање и комбинаторика материјала, облика и боја).		Главни
Радови ће се анализирати на основу следећих критеријума: • идеја одлично реализована; • богатство облика и способност њихове трансформације; • да ли су они јасно уочљиви; • богатство колористичких односа; • усклађена композиција; • оригинална решења. На крају, ученици стављају своје маске и прошетају учионицом.		Завршни
Корелација: српски језик, музичка култура		
Литература: Уџбеник, http://www.skillsdivision.com/		

У одговарајућу колону уцртајте знак \surd процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:

Редни број: 67. и 68.	Наставна јединица: Амбијент – сценски простор; израда лутака за представу	
Ликовни медијум: комбиновани	Техника: различити материјали	
Циљеви и задаци часа: Стицање знања о луткарству, сценској лутки. Опажање и разликовање типова лутака према начину њиховог покретања. Стицање способности да на најједноставнији начин, уз помоћ одређене сликарске технике и материјала, направе лутке за своју представу. Визуелно опажање и доживљај волумена. Оспособљавање и стварање интересовања ученика за рад, формирање естетског става ученика.		
Ликовни проблем: сценска лутка, удубљена/испуљчена маса		
Стандарди постигнућа:		
Наставне методе: ДМ, РТ, ИС, КО	Облици рада: ФР, ГР	Тип часа: О
Наставна средства: различити материјали за израду лутке		
Избор уметничких дела:		
ТОК ЧАСА		
Објашњавање ученицима процеса стварања позоришне представе, у коме учествују стручњаци из разних области уметничког стваралаштва: књижевник, драматург, режисер, глумци, тонмајстор, мајстор за осветљење, ликовни уметник задужен за сценографију, костимограф, реквизитер и многи други стручњаци. У представи се преплићу звук, слика, покрет, глума, костим, сценографија, стварајући једно сазвучје, јединство доживљаја које је сама представа. Затим се разговор усмерава на луткарске представе. Ученици износе своје доживљаје. Понавља се оно што је учиено о удубљеној/испуљченој маси. Учитељ објашњава карактеристике сценске лутке: она треба, својим атрибутима и бојама, да одражава карактер лика; пренаглашеност детаља да би је гледалац могао видети, и сл. Мали осврт на врсте сценских лутака. Ученици су се на часовима српског језика и одељењске заједнице већ договарали и одабрали своју представу, на основу чега следи договор о ликовима, подела ученика на групе и договор о задужењима. Истицање циља часа.		Уводни
Ученици у мањим групама од четворо реализују ликовни задатак. Свака група израђује једну лутку на основу претходног договора. Учитељ саветима пружа подршку и развија кооперативност међу ученицима. Указује на пропусте.		Главни
Свака група представља своју лутку глумећи у представи на основу одабране приче. Естетска анализа лутака биће усмерена на оригиналност идеје и техничке израде, као и на богатство детаља, уложен труд... Учитељ усмерава ученике да се критички односе према туђем мишљењу и естетском ставу. У завршној анализи сагледаће се и однос појединаца према раду у групи (како су сарађивали, да ли је неко одбијао рад и сл.).		Завршни
Корелација: српски језик, музичка култура		
Литература: Уџбеник, http://www.skillsdivision.com/		

У одговарајућу колону уцртајте знак $\sqrt{\quad}$ процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:

Редни број: 69. и 70.	Наставна јединица: Амбијент – сценски простор; сценографија	
Ликовни медијум: комбиновани		Техника: различити материјали
Циљеви и задаци часа: Способност уочавања различитих облика и њихових односа у простору. Усвајање појмова <i>сцена</i> и <i>сценографија</i>. Стицање знања путем истраживања и употреба различитих облика и материјала у обликовању сценског простора.		
Ликовни проблем: однос облика и простора, сцена, сценографија, материјали		
Стандарди постигнућа:		
Наставне методе: ДМ, РТ, ИС, КО	Облици рада: ФР, ГР	Тип часа: О
Наставна средства: пауер поинт презентација сценских решења, видео-бим, различити материјали за експериментисање (игра комбинаторике у изради макете која ће послужити за идејно решење и израду сценографије за одељењску представу).		
Избор уметничких дела: примери сценографија		
ТОК ЧАСА		
Уводни разговор о постављеном ликовном проблему: позориште, сценско обликовање, појам сценографије, њена улога у позоришту (дочарава место и време у којем се одиграва представа, омогућава сценско кретање глумаца, није наметљива и сл.). Анализа сценографија презентованих помоћу видео-бима (фокусирање пажње на једноставност и препознатљивост сцене). Игра (експериментисање) приликом моделовања сцене. Свака група прави свој модел на основу кога ће се правити сценографија за представу. Анализа идеја, које све елементе садрже поједине макете, која је најмаштовитија, које решење задовољава критеријуме добре сценографије. Одељење се одлучује за једно решење које ће се реализовати. Договор група о задацима за реализацију коначне сценографије за одељењску представу.		Уводни
Учитељ је координатор између појединаца током израде сценографије. Настоји да сваког појединца задужи за одређени задатак према индивидуалним склоностима, ликовним способностима и техничким умећима. Нико не би смео да се осећа запостављеним. У техничком смислу, помаже идејама за решавање проблема. Разговара с ученицима о томе која средства су им на располагању и како да их прилагоде сценографији коју праве. По потреби, израда сценографије може да траје и ван оквира предвиђених за радни део (што по уобичајеној артикулацији износи око 60 минута).		Главни
Понављање и утврђивање појмова <i>сцена</i> и <i>сценографија</i> и анализа резултата у изради финалне верзије сценографије. Да ли је сценографија успешно израђена? Да ли дочарава место и време радње наше представе? Да ли омогућава сценско кретање лутака и извођача? Да ли треба нешто да се доради?		Завршни
Корелација: српски језик, музичка култура		
Литература: Уџбеник, http://www.skillsdivision.com/		

У одговарајућу колону уцртајте знак \surd процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:

Редни број: 71. и 72.	Наставна јединица: Амбијент – сценски простор; вежбе; извођење представе <i>Пепељуга</i>	
Ликовни медијум: комбиновани	Техника: комбинована	
Циљеви и задаци часа: Развијање способности проналажења великог броја различитих идеја и путева у решавању постављеног проблема. Разумевање процеса стварања позоришне представе из аспекта ликовности. Усвајање појмова <i>сценограф</i> , <i>костимограф</i> , <i>луткар</i> .		
Ликовни проблем: /		
Стандарди постигнућа:		
Наставне методе: ДМ, РТ, ИС, КО	Облици рада: ФР, ГР	Тип часа: В
Наставна средства: са претходних часова		
Избор уметничких дела: /		
ТОК ЧАСА		
Наставна целина је замишљена као реализација једног играча са луткама од идеје, предлога за кореографију, музику, костим, израду лутака, сценографије. Реализација по групама, корелација са другим наставним областима, посебно са књижевношћу (српски језик), музичком културом, позориштем.		Уводни
У реализацији наставне целине мобилисани су сви креативни фактори ученика: • флуентност – олуја сопствених и туђих идеја (изглед лутке, сценографије); • флексибилност – проналажење различитих могућности за решавање постављеног проблема, уз уважавање мишљења и идеја другова из групе (како направити, која средства су нам на располагању и како да их прилагодимо у изради лутке, сценографије); • редефиниција – способност прилагођавања (транспонована) различитих материјала идејном решењу; • елаборација – способност разраде плана стваралачког рада уз уважавање мишљења чланова групе, избор најбољег могућег идејног решења (лутке, сценографије) и подела задужења за сваког члана групе у реализацији представе; • осетљивост за проблеме – покретање креативних механизма ученика у оквиру тимског рада.		Главни
У реализацији пројекта представе важно је да се нико не осећа запостављеним и да сви осете радост због стварања нечега новог, оригиналног.		Завршни
Корелација: српски језик, музичка култура		
Литература: http://www.skillsdivision.com/		

У одговарајућу колону уцртајте знак \surd процењујући степен присутности тврдње/показатеља.
(1– присутно у најмањој мери)

Показатељи	1	2	3	4
Време на часу је ефикасно искоришћено.				
Атмосфера за рад је подстицајна.				
Делови часа су повезани и структурирани.				
Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).				
Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.				
Наставник врши оцењивање у складу са Правилником о оцењивању ученика.				
Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.				
Наставник похваљује напредак ученика.				
Ученици добијају потпуну и разумљиву повратну информацију о свом раду.				
Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.				
Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.				
Дисциплина на часу је успостављена и одржавана на прихватљив начин и у складу са договореним правилима.				
Постојећа наставна средства су функционално искоришћена.				
Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.				
Ученици стичу знања на часу.				
Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.				
Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.				
Наставник поступно поставља све сложенија питања/задатке/захтеве.				
Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.				
Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.				
Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.				
Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.				
Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.				
Захтеви наставника прилагођени су могућностима ученика.				
Темпо рада прилагођен је различитим потребама ученика.				
Наставни материјал је прилагођен индивидуалним карактеристикама ученика.				
Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.				
Ученици су заинтересовани за рад на часу.				
Ученици активно учествују у раду на часу.				
Ученици процењују тачност одговора/решења.				
Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.				

Коментар наставника:
